

Verslag

Titel	Lokaal Overleg Kinderopvang
Datum en uur vergadering	19 september 2023 – 19.00 – 21.00 uur
Plaats vergadering	Panoramazaal Den Bell
Volgnummer	2023-003
Genodigden	
Datum volgende vergadering	21 november 2023

Verslag vorige vergadering	☒ goedgekeurd ☐ niet goedgekeurd
-----------------------------------	--

Commentaar	Verduidelijking bij opmerking Agendapunt 2: 'Vanuit sportdienst ook vragende partij; er wordt initiatief genomen om bij het kabinet van minister Ben Weyts het idee aan te kaarten.' → Dit initiatief wordt niet genomen door de sportdienst zelf, andere organisaties nemen dit initiatief.
-------------------	--

Aanwezigen

Naam	Bedrijf	Naam	Bedrijf
Aanwezig			
Annick Schoups Regie Kinderopvang	Secretaris 0-3 jaar	Maxim Quintelier Tutters & Bellen	Vertegenwoordiger groepsopvang trap 0-1
Bruno Smis Helan Kinderopvang	Voorzitter Lokaal Overleg Kinderopvang	Najim Kaldoun (Het Droomwolkje)	Vertegenwoordiger groepsopvang trap 0-1
Ellen Goormans Amate	Vertegenwoordiger niet stedelijke groepsopvang trap 2	Nele Schiepers	Coördinator Contactpunt Kinderopvang
Fabienne Toussein	Ouder afgevaardigd door de kleine onderwijsverstrekkers en/of Joodse scholen	Nelle De Winter Samen Fern	Vertegenwoordiger OKiDO's
Glen Aerts Voluntas	Afgevaardigde personen met handicap	Raf De Dauw (De Kleine Vos)	Vertegenwoordiger niet stedelijke groepsopvang trap 2
Inge Waterschoot OLO	Vertegenwoordiger niet stedelijke kinderopvang trap 2	Sabine Lefever Jeugd	Secretaris 3-12 jaar
Jürgen Bollansee (Sprookjesland)	Vertegenwoordiger niet stedelijke groepsopvang trap	Soetkin Dekeyser	Kabinet schepen voor cultuur, kinderopvang, personeel, loketten
Katrein Ebinger Helan Kinderopvang	Vervanger OKiDO's	Sylvia Milloen Felies	Vertegenwoordiger diensten voor gezinsopvang

Luc Brabants	Vertegenwoordiger niet stedelijke groepsopvang trap 2	Veerle Cuypers	Vervanger afgevaardigde Huizen van het Kind
Lutgart Desmet	Vervanger afgevaardigde Agentschap Opgroeien	Vicky Meulenaere	Vertegenwoordiger Stedelijke groepsopvang
Marloes Hanssen Stad Antwerpen	Vervanger stedelijke aanbieders vakantieaanbod		
Verontschuldigd			
Ellen Van Steenberge Regie Kinderopvang	Secretaris 0-3 jaar	Najib Chakouh	Kabinet schepen voor onderwijs, jeugd integratie en inburgering
Hilde Van De Velde Nounours	Ondervoorzitter Lokaal Overleg Kinderopvang	Natalie Vanhove	Vertegenwoordiger stedelijke aanbieders vakantieaanbod
Jolijn Schoonbaert	Vertegenwoordiger niet stedelijke aanbieders vakantieaanbod	Rijn Van den Bergh	Secretaris 3-12 jaar
Mieke Jacomen KdG-hogeschool	Vervanger niet stedelijke aanbieders vakantieaanbod	Rianne Buist Rainbows	Vertegenwoordiger groepsopvang met IKT
Nabilla Ait Daoud	Schepen voor cultuur, kinderopvang, personeel, loketten		

Agenda	Wie?
1. Verwelkoming en goedkeuring verslag 25/04/2023	Voorzitter
2. Data LOK 2024 en agenda LOK 21/11/2023	Annick Schoups
3. Decreet BOA: stand van zaken	Sabine Lefever
4. Onderzoek kindratio + bespreking recente uitspraken minister Diependaele & antwoord minister Crevits	Bruno Smis / Annick Schoups
5. Lokale Contactpunten	Nele Schiepers
6. Communicatie Kinderopvang	Annick Schoups
7. Nieuwe Kinderopvangzoeker	Pat Lauwers
8. Toekomstperspectief bij volgende uitbreidingsrondes + hoe wordt vrijgekomen budget geherinvesteerd	Maxim Quintelier / Najim Kaldoun
9. Varia	Iedereen

1. Verwelkoming - Voorzitter

De voorzitter heet iedereen van harte welkom. Ook aan Lutgart Desmet van Agentschap Opgroeien die Leen Keynen vervangt die binnen de organisatie andere taak heeft opgenomen.

Voorzitter doet een oproep aan de vertegenwoordigers/vervangers om in de overleggen van hun deelsector, die de Regie Kinderopvang organiseert, feedback te geven over wat er in het Lokaal Overleg Kinderopvang werd besproken en te vragen naar agendapunten die op het overleg moeten worden besproken.

Vertegenwoordigers die feedback geven op hun respectievelijke deelsectoroverleg:

- Inge Waterschoot (of Jürgen Bollansee) op 25/09/2023 (trap 2)
- Maxim Quintellier (of Najim Kaldoun) op 28/09/2023 (trap 0-1)

2. Data LOK 2024 – Agendapunten LOK 21/11/2023

Data 2024

- Dinsdag 27 februari 2024 – 16.00 tot 18.00 uur
- Dinsdag 7 mei 2024 – 19.00 tot 21.00 uur
- Maandag 30 september 2024 – 19.00 tot 21.00 uur
- Dinsdag 26 november 2024 – 16.00 tot 18.00 uur

De data zullen via vergaderverzoeken geboekt worden in agenda van de leden.

Voorstel agendapunten 21/11/2023

- Duaal leren: toekomst (Maxim Quintellier)
- Uitsluitingscriterium niet samenwerken met Lokaal Contactpunt (LCP)
- Beleidsvoerend vermogen
- Zorginspectie: ervaringen

3. Decreet BOA: stand van zaken – Sabine Lefever

Bijlage 1: PowerPointpresentatie Decreet Buitenschoolse opvang

Sabine geeft een stand van zaken i.v.m. de uitrol van het decreet buitenschoolse opvang.

Vragen? Opmerkingen?

- Locatie Lokaal samenwerkingsverband: Fameus – Zirkstraat 36 – 2000 Antwerpen
 - Voor contact: zie emailadressen
 - Interesse? Inschrijven kan via [Netwerkmoment lokaal samenwerkingsverband Kind aan Zet | E-loket | Antwerpen.be](#)
 - Vragen? Neem een kijkje op www.antwerpen.be/kindaanzet of neem contact op via kindaanzet@antwerpen.be
- Lokale samenwerkingsverbanden: wie?
 - IBO's, scholen, welzijnsorganisaties, ...
Wanneer er gewerkt wordt rond een thema, wordt gewerkt met adviesgroepen (vraag aan wie wordt uitgenodigd of interesse om over een bepaald thema mee te denken bv. adviesgroep rond begeleiders).
 - Interesse? Steeds welkom!

- Kwaliteitscoördinatoren moeilijk te vinden → toch interessante functie?
→ Probleem waardoor vaak misloopt: verloning, bv. in de jeugdsector, hoger dan bij de stad Antwerpen

4. Ratio: Benchmark onderzoek + bespreking recente uitspraken minister Diependaele en antwoord minister Crevits – Annick Schoups / Bruno Smis

KINDRATIO: BENCHMARK ONDERZOEK – ANNICK SCHOUPS

Onderzoek door KU-Leuven op vraag van minister Crevits n.a.v. vraag in parlementaire commissie rond kindratio.

Bestaat uit 2 studies:

- Benchmark rond ratio: vergelijking tussen België en de andere landen in Europa.
- Impact van verlaging van ratio (momenteel nog geen resultaat).

Resultaat onderzoek ratio-vergelijking

Wettelijke kind-begeleider ratio (het maximaal aantal kinderen per begeleider) in groepsopvang Vlaanderen heeft de hoogste wettelijke ratio van maximaal 9 kinderen per begeleider in de groepsopvang terwijl andere landen variëren tussen maximaal 3 en 8 kinderen.

Variatie in andere landen vanwege modaliteiten, enkele voorbeelden

- Nederland: maximum van 3 als jonger dan 1 jaar in horizontale leefgroepen; maximum van 8 vanaf 2 jaar (zonder aanwezigheid van jongere kinderen).
- Luxemburg: maximum van 6 als jonger dan 2 jaar; maximum van 8 vanaf 2 jaar.
- Frankrijk: maximum van 5 voor kinderen die niet lopen; maximum van 8 voor kinderen die lopen.
- Ierland: maximum van 3 als jonger dan 1 jaar; maximum van 6 van 2 jaar in dagopvang.

Wat opvalt:

- Leeftijdsgroepdifferentiatie: baby's ratio 1 op 3; bij ouder kinderen ratio hoger.
- Voor opvang korte periode: hogere ratio.
- Kinderen met specifieke zorgbehoefte tellen meer mee.
- In Vlaanderen groepsomvang, zowel in de groeps- als gezinsopvang, veel hoger dan elders.

Aanbevelingen m.b.t. de kind-begeleider ratio

- Verlaag de kind-begeleider ratio in de groepsopvang, maar zorg ervoor dat kinderopvangorganisaties voldoende flexibiliteit hebben om dit praktisch haalbaar te maken. Suggesties hiervoor kunnen zijn om de ratio op locatieniveau te berekenen (met eventueel een minimumnorm voor het aantal begeleiders per locatie, gebaseerd op het aantal beschikbare opvangplaatsen) en om uitzonderingsregels toe te staan, zoals bv. een 3-uurs-regeling zoals in Nederland.
- Voeg leeftijdsgroepdifferentiatie toe, waarbij extra aandacht wordt gegeven aan de jongste kinderen, met name baby's. Dit kan worden bereikt door een lagere ratio voor jonge kinderen vast te leggen, zowel in horizontale als verticale leeftijdsgroepen.

- Verlaag de kind-begeleider ratio in de gezinsopvang. Stel leeftijdsdifferentiatie vast door maximum te hanteren voor het aantal baby's. Sta ook uitzonderingsregels toe i.f.v. de praktische haalbaarheid, zoals bv. het toelaten van extra schoolkinderen.
- Houd rekening met kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, zoals kinderen met een hogere zorgbehoefte (bv. een dubbele telling voor de ratio) of kinderen uit kwetsbare gezinnen (bv. kinderen die in sociale achtergestelde wijken wonen, kinderen die geen Nederlands als moedertaal hebben of kinderen met een migratieachtergrond).
- Verlaag de maximale groepsgrootte, omdat dit naast het verlagen van de kind-begeleider ratio in Vlaanderen de kwaliteit van de kinderopvang ten goede kan komen

Andere aanbevelingen

- Het verder investeren in professionalisering en voldoende begeleiding op de werkvloer.
- Het hebben van aandacht voor loopbaanontwikkeling voor begeleiders en het stimuleren van 'werkplezier'.
- Het beroep van kinderbegeleider aantrekkelijker maken door betere loon- en arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden.
- Het voorzien van maatregelen voor de arbeidstekorten (bv. zij-instromers, het uitbreiden van opleidingsaanbod en opleidingsmogelijkheden, het inzetten op nieuwe initiatieven zoals ESF-project 'Nieuwe krachten in de kinderopvang' gericht op kwetsbare werkzoekenden en niet-beroepsactieven), maar garandeer hierbij steeds de kwaliteit.
- Het stimuleren van maatschappelijke erkenning en waardering voor het beroep van kinderbegeleider (bv. het lanceren van campagnes).
 - Door campagne (kinderbegeleiders en jeugdwerk positief in beeld brengen) die momenteel in het straatbeeld is te zien, is dit hier in Antwerpen al gebeurd → is leuk, fijn; steekt een hart onder de riem van de kinderbegeleiders

Opmerkingen? Vragen?

- In onderzoek opgenomen hoeveel opvangpercentage bedraagt? Hoeveel plaatsen? Hoe hoog in andere landen?
 - In Vlaanderen varieert dit tussen de 40% en 60% (in studie overzicht % per land)
 - Meer info? Zie bijlage 2: Rapport studie
- Kinderen met zware zorgen, moeten dubbel tellen in ratio. Krijgt men ook dubbele subsidie/vergoeding?
- Hoe praktisch? Plaatsen vaak al op voorhand besproken. Wanneer kindje met beperking: aan ouders melden geen plaats meer want kindje telt dubbel in ratio?
- Ratio naar beneden? Extra personeel (nu al moeilijk te vinden) zoeken? → ratio & loon hangen samen om personeel te vinden (gaan keuze maken: liever minder loon met kleinere groep).

SEPTEMBERVERKLARING; OPMERKING MINISTER DIEPENDAELE EN ANTWOORD MINISTER CREVITS

Opmerkingen? Vragen?

- Voordeel/positief: staat hoog op de agenda; reactie van minister Diependaele heeft er voor gezorgd dat wordt besproken.
- Belangrijk: schepen/kabinet blijven in overleg gaan met minister Crevits. Stad weinig grip op wat zal beslist worden; schepen kan enkel de noden binnen de stad aan minister doorgeven.

- Schepen van dezelfde partij als minister Diependaele: werd dit binnen de partij besproken met hem?
 - Er werd contact opgenomen met minister; binnen partij werd input aan minister doorgegeven.
 - Minister zal noden en standpunten meenemen naar onderhandelingstafel met welke resultaat is niet geweten.
- Al meer info septemberverklaring?
 - Iedere minister gaat vechten om extra geld voor zijn/haar bevoegdheden; wat minister Crevits gaat doen voor haar bevoegdheden.
 - Moeten wachten tot na beslissing hoe zal aflopen → onvoorspelbaar.
 - Belangrijk: iedere minister over eens dat er extra budget moet gaan naar de kinderopvang; hoeveel is momenteel nog een vraagteken.
- Belangrijk: druk houden (cfr. brief van Maxim); alert blijven.

Iedereen wacht vol ongeduld op de septemberverklaring van minister-president Jambon.

TOEKOMSTWERF KINDEROPVANG

Groep met experts (uit academische wereld; sector, beleidsmedewerkeren; steden en gemeenten, ...) die nadenken over waar naartoe met kinderopvang (op vraag van minister Crevits n.a.v. vraag in parlementaire commissie).

Aantal voorstellen:

- Budget naar € 2 miljard
- Ratio 1 op 5, groeps grootte 15 (3 KBS's)
- Graduaatsopleiding: deeltijds werken, deeltijds verder studeren
- Piste om bij Onderwijs: kinderopvang lange tijd onder zorg; bij onderwijs om het pedagogische verhaal sterker te maken (kinderopvang is de eerste stap in de leerloopbaan). Het is niet de bedoeling om van elke kinderopvang een school te maken; maar wel een manier om het pedagogisch sterker te maken.
- Momenteel bezig rond toegankelijkheid.

5. Lokale Contactpunten – Nele Schiepers

Nele bespreekt de evaluatie van de Lokale Contactpunten (LCP) na 1,5 jaar werking.

Positieve punten

- Motivatie (en leerbereidheid) van de medewerker om ouders verder te helpen.
- Laagdrempelig.
- Fysieke zichtbaarheid a.h.v. promomateriaal.
- Bereik van ouders (100 / half jaar).

Aandachtspunten

- Werken met KOZA
- Scheiding takenpakket (dubbele pet: werken in kinderopvang en LCP).
- Personeelwissels en aansturing (bv. bij wie kan ik terecht?).
- Maak en/of registreer gemaakte/gesimuleerde IKT en kinderopvangtoelagen.
- Maak het LCP bekend bij partners in de buurt en bouw netwerk uit.
- Bouw samenwerking met centrale contactpunt en regioverantwoordelijke verder uit.
- Rapporteer correct in Excel en Kinderopvangzoeker.
- Stel Wifi beschikbaar.
 - Tips:
 - QR-code uithangen → zonder WIFI-code door te geven ouders toegang
 - SIM-kaart met mobiele router met gekend wachtwoord → gescheiden van gegevens van KDV
 - Actie Nele: bekijken welke mogelijkheden (Digipolis?)

Voorstel tot uitbreiding

- Elke werkdag open.
- Tijd voor ouders - uren afstemmen.
- Takenpakket uitbreiden: digitale zelfredzaamheid bevorderen en digitale oefenkansen creëren.
- Timing: aanpassing meerjarenplan (november 2023) → als goedkeuring concreet.

Evaluatie

- Relevant (ouders vinden opvang; worden zelfredzaam (= doelstelling))
- Kansen:
 - Werking en registratie
 - Bekendheid en netwerking
 - Fysieke locatie verbeteren (zorgen voor balie; bureau) → professionelere uitstraling
 - Stedelijke kinderopvang gaat bekijken hoe fysiek onderscheid tussen KDV en LCP beter kan gemaakt worden.
 - Inhoudelijke werking uitbreiden: digitalisering.

Opmerkingen? Vragen?

- Hoeveel ouders komen naar een LCP?
 - Verschilt van buurt tot buurt en van moment en periode van het jaar (september, december en januari drukste maanden).
 - Tussen januari en juni werden 400 ouders bereikt (kunnen 2x geweest zijn; worden niet geregistreerd op naam)
- Voorstel: verwijzing (als LCP niet open) maken naar HvK in de buurt?
 - Inschrijvingen kunnen niet altijd door een HvK opgenomen worden.
- Zijn er wijken waar vraag hoog of laag is?
 - Merken verschillen tussen locaties en dit mogelijk door de openingsuren (LCP uren aangepast, hierdoor vermindering van ouders; LCP gaat uren opnieuw aanpassen en bekijken of terug stijging).

6. Communicatie Kinderopvang – Annick Schoups

- Wervingscampagne Diensten Onthaalouders
 - Campagne loopt al tijd.
 - Volgende week donderdag infoavond in Wilrijk.
 - Bij vroegere campagnes georganiseerd door stad veel interesse; nu heel weinig.
 - Onvoldoende zichtbaar?
- Waarderingscampagne
 - Is nu in het straatbeeld te zien.
 - Aanloop naar week van de kinderopvang
 - Zou fijn zijn als initiatieven mini-versie van affiche zouden krijgen.
 - Staan ook in NB die naar sector wordt doorgestuurd.
 - Voorstel: mee opnemen in week van kinderbegeleider.
- Campagne Het belang van Kinderopvang, Positieve verhalen brengen
 - Werd besproken op vorig LOK.
 - Neemt meer tijd dan verwacht.
 - Is waarschijnlijk voor eind dit jaar; begin 2024.
- Campagne Nieuwe Lokale Contactpunten
 - Volgt na nieuwe oproep → meer bekendheid geven van de extra openingsuren

7. Nieuwe Kinderopvangzoeker – Pat Lauwers

Bijlage 3: PPT Nieuwe Kinderopvangzoeker

Pat geeft een stand van zaken rond de nieuwe Kinderopvangzoeker

Zeker onthouden: in geel aangeduide blokken!

Kinderopvang stopt niet aan grens van stad Antwerpen of district → randgemeenten (behalve Mortsel) mee opgenomen in aanbesteding

Oproep: werkgroep als soort klankbord bij vragen tijdens onderhandelingsronde

- Vertegenwoordiging van de experts vanuit Regie Kinderopvang (Ellen Van Steenberge & David Boets).
- Vraag: wie vanuit LOK sparringpartner?
 - Maxim: gaat meer over het technische deel, het hoe, de inhoud staat beschreven in het bestek, en is van bij de start besproken in de werkgroep van de sector.

Beslissing: stellen zich kandidaat als klankbord als er vragen komen tijdens de onderhandelingen

- Luc Brabants
- Maxim Quintellier

8. Toekomstperspectief – Maxim Quintellier – Najim Kaldoun

Vraag Maxim: wat bij volgende uitbreidingsrondes + hoe wordt vrijgekomen budget geherinvesteerd?

Reactie Soetkin:

Budgetten vrijgekomen die zullen gebruikt worden voor verschillende ondersteuningsmogelijkheden:

Kinderopvangtoelage (KOT)

- Extra verhoging plafond dagprijs en oudertoelage
- Rekening gehouden met de resultaten van de enquête

DOP

- Bedrag wordt opgetrokken naar € 1500 per plaats
- Groeipad gedurende 2 jaar :
 - Tot 18 plaatsen: min. 1; tot 36 plaatsen: min. 2; na twee jaar naar 5 plaatsen
 - Meer dan 36 plaatsen: min. 3; na twee jaar naar 10 plaatsen

Deze investeringen zijn onder voorbehoud van goedkeuring door Gemeenteraad

Opmerkingen? Vragen?

- Najim: ook naar personeel voor de trap 1 ?
→ Stad zou maaltijdcheques kunnen verplichten, als voorwaarde bij de extra investering
- Maxim: nu eerst naar die kostprijs kijken
Timing? → asap
- Presubsidie is een uitdovend verhaal, wordt afgebouwd. Nu wel investeren in de KOT.
- Investeren in de DOP: waarom enkel voor trap 2 (Najim)?
→ Kwetsbaren kunnen de ouderbijdrage bij de niet IKT-ers niet betalen; inkomstenverlies is bij niet IKT-ers is niet te compenseren.

9. Varia - Iedereen

- ZachteKracht – Raf De Dauw
Zoeken ouders rond emotie
Voor meer info: zie bijlage 4: Flyer ZachteKracht

Bijlagen

Bijlage 1: PowerPointpresentatie Decreet Buitenschoolse opvang

Bijlage 2: Rapport SWVG_kind_begeleider_ratio

Bijlage 3: PowerPointpresentatie nieuwe Kinderopvangzoeker

Bijlage 4: Flyer Zacht kracht

Opvolging actiepunten

Actie	Streefdatum	Wie	Naar wie	OK

Communicatiepunten

Actie	Streefdatum	Wie	Naar wie	OK